

- خیلی خوب نشريه‌ای در آورده سرچهار راه هاهم مجانی
پخشش کردی؛ دستگاه تبلیغاتی راه انداختی!

- چه تبلیغی؟ .. توی نشريه ماکه آگهی مسواك و خیر
دندان نیست .. باد نشريه‌ها را برد!

بعدها جریان کارهارا برای من شرخ دادند از همه خوشمزه‌تر
جریان کار داداش صلاح الدین بود .. پلیس از او میپرسه؟
«منتظر از چاپ و انتشار مجانی این نشريه‌چی بوده؟»
داداش صلاح الدین خیلی صاف و جدی جوب میده:
«این یک محله صنعتی متعلق به نسل جوان است ..

«صحیح .. اینا نسل جوان هستن ، تو نره خر این تو چیکار
میکنی؟»

«من «پل» اینها هستم و افکار نسل جوان را با نظریات
قدیمی‌ها ارتباط میدم!»

بازپرس از این استدلال خنده‌اش می‌گیره و مأموری را صدا
میزند:

«بیا .. این آقا رو بیر تیمارستان معاینه‌اش کنن می‌ترسم
دیوانگیش بیشتر بشه ..

داداش صلاح الدین اعتراض می‌کند.

«من دیوانه نیستم .. خیلی هم عاقلم . اینکار هم از همه کس
ساخته نیست که بتواند راهنمای نسل جوان باشد».

بازپرس برای اینکه یک گوشمالی بعد از داداش صلاح الدین بددهد
وضواعات مختلفی را پیش می‌کشید تا دست و بال او را بند

«سر بازی کردی !»

«خیر»

دیگه جرم از این بالاتر که جوانی سربازی نکرده
باشه ؟ ..

«خجالت نمیکشی ... ادعا میکنی «پل» هستی و راهنمای
هادی جوانها میباشی ... اونوقت از انجام وظیفه سربازی
در میری؟؟ .»

«معافی دارم ...»

ولی هیچکس بحرفش گوش نمیکنه او را دست بسته به
سر بازخانه میفرستن ... و بقیه را آزاد میکنند ...
گفتم :

— آخه ما که چیز بدی ننوشتم ... این سرو صداها چه معنی

داره ؟

حکمت بی جواب داد :

— یک نفر بد جنسی کرده ... گزارش خلاف داده !

— کی بوده ؟

— گوتای .

— ای پدر سوخته ... هم از من پول گرفت وهم ما رو
«لو» داد .

— تقصیر تست ... داستان پسره را تو نشريه چاپ نکردي
اونم عصبا نی شده رفته به پلیس گزارش داده !
همینطور که عیگفتیم و می خندیدیم داداش صالح الدین او مد ...

موخوره

تازدیک نرسیده بود کسی اورانشناخت، موهاشو با ماشین نمره صفر
تر اشیده بودن ... تابحال من کله‌ی آدم باین شکل ندیده بودم ..
کله‌اش مثل پشت یک بادیه مسی بود که از ده پانزده جا
«فرو رفتگی» داشته باشد . پجه‌ها با اینکه خیلی خودشان را
کنترل کردن ولی بازم تونستن جلوی خنده‌شان را بگیرن ..
دادش صلاح الدین عصیانی شد :

— بعله ... بخندین ... حق دارین . من بیچاره را هر
دفعه سپر^{بلامی} کنیں ..

www.KetabFarsi.com

حکمت ییک پرسید :

— این چندین دفعه اس میری سرتو میتراشن ؟

— سومی ختم شد .

من نمیدونستم تراشیدن موی سر اشخاص چه ارتباطی به
 مجرمیت آنها داره !

او زگو پرسید :

— خب حالا چطور شد آزادت کردن ؟

— کاری نکرده بودم . برک معافی هم داشتم .

— پس چرا موها تو تراشیدن ؟

— این رسمه ! قبل از اینکه از آدم به پرسن کی هستی ؟
و چکاره‌ای ؟ سر آدم را می‌تراشن !

بعد آهی کشید و درحالیکه آسمان را نیگا می‌کردادمه
داد :

— دیگه چیزی نمونده ، این ناراحتی‌ها یکسال دیگه
نوم میشه !

حکمت ییک پرسید :

- یکسال دیگه چطور میشه ؟

- یک سال دیگه سن من به ۴۵ سالگی میرسه و اونوقت
نمیتونن بنام سر بازی مرا جلب کنن !

داداش صلاح الدین نشیره را جلوش وا کرد، در حالیکه
ناخن های یکدستش را می جوید و بادست دیگرش قند و تند نشیره
داورق میزد شروع به غروغر کرد : «شعر مرا خراب کردین»
«آبروی مرا بر دین» «این چه گند کاری یه در آوردین °۹۰»

بچدها هم ریز و درشت می خندیدن ! بیشتر تحریکش می کردن،
بالاخره طاقت من تمام شد و گفتم :

- چیه بابا . چرا «غیر» میز نی .؟ کجا هی شعرت را خراب
کردیم .؟ من خودم ازین رفتم، حالا تو هم یک چیزی طلبکار
شدی ؟!

داداش صلاح الدین مثل کوه باروت یکدفعه منفجر شد :

- آخه عزیز من : دیگران که نمیدونن جنا بعالی «بدون
آفتایه» شعر مرا خراب کردی . خیال میکنن اصل شعر اینطور
بوده ! آخه شعر شوخی بردار که نیس ! من کسی هستم که زندگیم را
در راه شرف داکردم ..

گفتم :

- میدونم . حق با شما . . اما کاریست گذشته .. توی
شماره دوم مینویسیم که تقصیر از صفحه بند بوده ! واژ خوانندگان
معدرت میخواهیم ..

- مگه میشه ؟ فردا تاریخ درباره ما چی قضاوت میکنه ؟

سرم را بعلامت تصدیق تکان دادم :

- بعله .. من یاد تاریخ نویس‌ها نبودم . راسته .. حالا

اصل شعر را بخونین تا هر کجاش اشتباه شده تصحیح کنم .

داداش صلاح‌الدین شروع به خواندن کرد :

«کوچه‌ها اسرار آمیز جلوه می‌کنند» .

«ومن در تاریکی هاسر گردانم » .

«یک دست من بسوی ماه است ..»

«و دست دیگرم به طرف شب دراز است ..»

«در درون من پرازدراز است» .

«دردی بزرگتر از دریاها»

«سرم را پشت شیشه گذاشتندام»

«شیطان را از دور تماشا می‌کنم»

شعر داداش صلاح‌الدین تمام شدنی نبود

گفتم :

- این با اون که چاپ شده خیلی فرق داره !

چشم‌هاشون مثل دوتا کاسه خون بود بصورت دوخت :

- می‌بینی که من حق دارم . اصلاً معلوم نیس توچی

چاپ گردی ! خودت بخون بیین چه افتضاحی شده .

حکمت یک درحالیکه می‌خندید گفت :

- او نم خودت بخون ..

صلاح‌الدین نشیره را باز کرد و خوند :

هر نشیره‌ای می‌بایست هدفش را برای خوانندگان روشن

سازد ماهم به پیروی از این سنت در تاریکی ها سر گردانیم یک

عزیز فسین

دست من بسوی ماه است، ماطر فدار نسل جوان هستیم، و نشیره ما
برای راهنمائی و هم فکری آنها است و دست دیگرم بطرف شب
در از است، ما خواعیم کوشیده شماره را بهتر و خوب تر به خوانندگان
تقدیم کنیم زیرا شیطان را از دور تماشایم کنیم! خوانندگان را جمند
بیش از همه صنعت! دردی بزرگتر از دریاها!
بچه های می خندیدند و من از خجالت شر و شر عرق می ریختم،

www.KetabFarsi.com

گفتم :

داداش صلاح الدین کافیه! من قبول دارم که شاهکار شما
خراب شده! ولی زیاد تقصیر ندارم!
قرار شد در شماره بعد درستش کنیم.
همه بچه ها شروع به تهیه مطالب شماره دوم کردند، منم
بغیر. تهیه پول افتادم، اما از کجا؟ نمیدونستم!
داداش صلاح الدین شعرش را تصحیح کرد و مطلبی هم نوشت
و بمن داد:

بیا، اینو چاپ کن.

گرفتم و خوندم نوشته بوده «پوزش و معدرت از خوانندگان
ارجمند، با کمال تأسف در «قطعه» شعری که بنام «گل نعلبی» اثر
شاعر ارجمند داداش صلاح الدین در شماره قبل چاپ شده اشتباهاتی
رخ داده، بدینوسیله تصحیح می شود!

قرار شد بجزم اشتباهی که کرده ام سوری بهم رفقا بدم،
من داشتم حساب خرج و دخل را پیش خودم می کردم که رفقا
 محل بر قراری سور را هم مشخص کردند.

«بریم غار»

یا الله معطل نکنین پاشیم برمیم،

حکمت بیک هم که برای خوردن سوره میشه آماده است از
جا بلند شد و سایرین هم پاشند فقط من یکی هنوز سر جام نشسته
بودم .

داداش صلاح الدین مثل کسی که بنو کرش دستور میده با کمی
خشونت گفت :

- پس چرا نشستی؟ . پاشو، اگر غیر از توبود من باین
آسونی رضایت نمیدادم .

بقيه هم هر کدام يك چيرى گفتن، بالاخره دونفر زير بازو هاي
مرا گرفتن و بلند کردن و مثل محکومي که بسوی چوبه دار ميبرند
بطرف غار کشيدند .

جلودر، حکمت بیک به یکی از گارسن ها گفت :

- هر کدام از رفقا آمدن بگو بيان توغار .

توی دلم ده بیست تا فحش نثارشان کردم، ولی چاره ای
نداشم . اگر نمیرفتم و سوره نمیدادم، صلاح الدین داداش از گناهم
نمیگذشت !

او نشب توی غار بلائی بسر من آوردند که تا عمر دارم هر گز
فراموش نمیکنم .

انگار دو سه روز بود غذا نخورده بودن . هر کس دو سه
جور غذا سفارش داد، و هنوز گارسن ظرفهای غذا را روی میز
نگذاشته بود که مجتو یا تش غارت میشد .

دلم مثل سیروس که زیرو رومیشد، میدو نستم که طاقت تحمل
این بد بختی راندارم اما چاره ای نبود .

عزیز نسین

البته او نشب یک افتخار بزرگی هم نصیب من شد . دقتاً
یعنی اجازه دادند که روی دیوار غار منهم اسم را بنویسم و چند
خطی از آثارم را برای استفاده دیگران بنگارم !
اصل موضوع از اینقرار بود که عده زیادی از هنرمندان
روی دیوار مطالبی نوشته بودند .. من خیلی سعی کردم آنها
را بخونم ولی نتوانستم فقط امضاهایشان را می‌شناختم ..
می‌گفتند این دیوار از افتخارات غار است و هر کس حق
نداره اسمش را اینجا بنویسه ! حکمت بیک با کمال جوانمردی
بمن هم اجازه داد اسم را بنویسم . یواشکی از او زگو پرسید :

- چی بنویسم ؟

- داستان «نان» را بنویس .

از دفتر حساب پدرم مطالبی درآورد نوشتم، زیرش را
امضا کردم . عجیب اینبود که با نوشتن این مطلب خوشحالی و
سرور عجیبی در قلم احساس میکردم به اندازه‌ای خوشحال بودم
که انگار مقام استادی دانشگاه ادبیات را بمن داده‌ام !

فردای شعر تصحیح شده داداش صلاح الدین را بردم
چاپخانه مدیر بمحض اینکه چشمش بمن افتاد لبخند معنی داری زد
و پرسید :

- خیال دارین شماره دوم را چاپ کنیں ؟

- بعله ..

قیافه تعجب آمیزی بخودش گرفت :

- هر کی جای شما بود تا آخر عمرش اسم نشیریه

موخوره

www.KetabFarsi.com

نمی آورد !

بادی تو غبیم انداختم و جواب دادم :

- ولی ما از هر شکستی درس عبرت می گیریم .

متصدی چاپخانه ایندفعه بصدای بلند خنده د و قیافه اش طوری بود که هر آدم احمقی هم غیر از من میتوانست خیلی چیزها ازش بفهمه امامن اینقدر غافل و بی خیال بودم که انگار بالاخانه را اجاره داده ام گفتم :

- شما دستور بدین حروفچینها شروع کنن بقیه کارها درس

میشه .

متصدی چاپخانه اوستا حمال را صداقت کرد .

اوستا جمال وقتی چشمش به دست من که شعر تصحیح کرده

رانگه داشته بودم افتاد خنده‌ی بلندی کرد :

- مطلب آوردى ؟

متصدی چاپخانه ازش خواهش کرد بیشتر مواظب کار ما

باشه ، و کاری نکنه ما دلسرب و مایوس بشیم !

اوستا جمال با صدای مخصوصی دماغش وا بالا کشد و

جواب داد :

- من قبل از شما هم همه راه و رسم موافقیت یک نشریه رو

بهستون گفتم . خدا یا مرزه احمد مدحت افندی را هیچ فراموش

نمیکنم روزنامه‌ای بنام اخبار آخرین ساعت منتشر میکرد هر

کاری کرد تیراژش را بالا ببرد نشد که نشد، بفکر افتاد یک داستان

قهقهه‌مانی بزرگ چاپ کنه .

داستان پهلوان کچل را شروع کرد هم داستانش خوب بود

عزیز نسین

هم مردم ازش استقبال کردند فروش چنان بسرعت بالا رفت که
مادیگه نمیتوانستم روزنامه بیازار برسونیم ،
آخه در اون زمان دستگاههای چاپ مثل حالا اتوماتیک
نیبود، ماشینها را با دست میچرخاندیم، بیچاره خدا بیامرز، از
غصه اینکه ما نمیتوانستیم روزنامه را بیشتر چاپ کنیم دق کرد و
www.KetabFarsi.com مرد، پرسیدم :

- اوستا موضوع داستان چی بود ؟

- کارهای عجیب و غریب و خارق العاده یک پهلوان که
دیگه تا آخر دنیا نظریش را کسی نخواهد دید خدا بیامرز بعد
از دو سه شماره این پهلوان را که تمام شهر از دیدن او به یم
و هراس افتاده و شبها خواب آرام نداشتند با هزار زحمت
برد بیرون شهر ... پهلوان که اصلا راضی بر قرن نبود چنان
نعره‌ای کشید که در اثر صدای آن شیشه‌های تمام ساختمان‌ها
خردشد !!

شروع نعره و تمام شدن درست ۱۲۴ شماره روزنامه
طول کشید !!

برادر او نانویسنده بودن . این روزها کوچنین نویسنده
ای که بتونه یک نعره را ۱۲۴ روز تعریف کنه ؟

گفتم :

- آخه اوستا جان تو نعره کشش را پیدا کن قامنم نویسنده اش
رابهت معرفی کنم .

اوستا جمال سرش را تکان داد :

- درسته . او نجور مرد هم این روزها کم پیدامیشه ..

- خوب آخر داستان چی شد ؟

- احمد متحدا فندی که دید داستانش گل کرده یکدفعه تمام مردم شهر را به مخالفت با پهلوان کچل تحریک کرد .
همه رفتند پیش حاکم شکایت و بالاخره قرارشد پهلوان را سوار یک کشتی بکنند و در وسط دریا کشتی را غرق کنند .
اما میدانید پهلوان کچل چکار کرد ... محکم چسبید از دکل کشتی بالا کشید و نگذاشت کشتی غرق بشه .. برادر چهزوری !
جه قدرتی ! داستان هر شماره که تمام میشد، همه خوانندگان فحش میدادند و با ناراحتی واضطراب منظظر بودند فردا زودتر بررس و بقیه داستان را بخواهند .. بالاخره قرارشد کشتی را سوراخ کنند تا پهلوان و کشتی بریز آب بروند

پهلوان باز هم دکل را ول نکرد و بقدرتی بطرف بالا کشید که کشتی به دونیم شد ! . چون پهلوان شنابلد نبود بیچاره در میان امواج ناپدید گردید ، اما هنوز هم کشتی هائی که از اقیانوس هند میگذرند صدای پهلوان را میشنوند که از قعر دریا نعره میکشد « میآیم »

اوستاجمال ولکن نبود پرسیدم :

- خب اوستا تکلیف ماچیه ؟

- تکلیف اینه شماهم یکی از این داستانهای فهرمانی بگذارین ، تاثیر اژبره یالا ..

شعر تصحیح شده داداش صلاح الدین را بطرفش دراز کردم :
- بفرمائین اینو حر و فچینی کنین ..

- این داستان پهلوانی یه ؟

- نه با با شعر یکی از رفقاء که شماره قبل اشتباهی چاپ
شده و حالا تصحیحش کردیم !

اوستا جمال خنده بلندی کرد :

- تصحیح یک اشتباه که باین دوزو درازی نمیشه .. همین
خودش چهار پنج صفحه نشریه شما را پرمیکنه .. من وقتی
این طومار را دست شمادیدم خیال کردم داستان پهلوانی است .
گفت :

- اوستا جون این تصحیح شده یک شعر است غلطگیری
سایر مقالات راندیدی ..

از دهنش صدای مخصوص خارج کرد :

- اینجور که معلومه تایکسال دیگه هم که نشریه دا منتشر
کنین باید غلط های شماره اول را پچاپ بزنین !
- بعله همینجوره !

اوستا جمال آه بلندی کشید و گفت :

- اینروزها همه چیز عوض شده .. شعرها عینهو روغن
های نباتی بی بو و بی خاصیت شدن .

شعرهای قدیم چنان محکم بود که آدم حظ میکرد بخونه
و بنویسه .. اگر حروف چینی یک حرف کوچیک را میانداخت
فوراً خودش میتفهید ، دیگه احتیاجی نبود مصحح یا خود
شاعر آن را غلطگیری کنند ..

اما این شعرهای نورا خود شاعرش هم بزحمت میتوانه
بخونه ! آخ ... که نمردیم و موندیم و چه روزهایی رادیدیم ..

هیچ یادم نمیره ۲۵۰ گرم شیر که از جلو در خونه میخردیدم
و میریختیم توی بادیه یک انگشت روش سرشن میبست .
مگه مثل حالا بود که تا شیر را بخوری توی ظرف سفید و تمیز باشد!
نیمساعت ته بادیه را با آبکرم و صابون میشستیم چربیش
نمیرفت . . . حتی کاغذ سمباده ته ظرف میکشیدیم ، بازم اثر
چربیش میماند، فکرشو بکن شیر های اون زمان چی بود؟
از همینجا حساب کن و برو جلو .. روغن... پنیر ... حتی مرغ
های اون زمان چیزی دیگه بودن مرغها تخم میکردند باندازه
یک هندوانه ! .. نمیدونم این حیوان های زبون بسته این تخم
ها را از کجا در میآورند ؟

شعرای قدیم از اون خواراک های سالم میخوردند بهمین
جهت احساساتشان هم سالم بود و گفته ها و نوشته هایشان هم
پخته و محکم بود نه مثل امروزی ها که هرچی دلشان میخواهد
از دهانشان در میاد روی کاغذ میارن و خیال میکنند شاهکار
کردن ..

متصدی چاپخانه که میخواست زودتر مطلب را در ز بگیره ،
گفت :

- اوستاجمال ، شما که ضعف اعصاب دارین صلاح نیس اینقدر
حرف بزنین این موضوع اشتباه راحل کنین بقیه حرفاها بمونه!
اوستاجمال صدای مخصوصی از دهانش خارج کرد :
- پف .. منظور منم همینه میخواستم بگم این اشتباه اولاً
تقصیر مانبوده تقصیر شاعرش بوده ، در ثانی توی چاپخانه همیشه
اشتباه میشه . حالا اینکه چیزی نیس یادم میاد یکدفعه معلم ناجی

خدا بیام رزیک آگهی تسلیت برای یکی از بزرگان نوشته بود، زیرا آگهی تسلیت امضاش با عنوان (صدراعظم) چاپ میشود، هیچکدام از ما متوجه این اشتباه نشدیم، وقتی روزنامه، بفت دست فروشندها پخش شد تازه فهمیدیم چه دسته کلی با آب دادیم، مردم با سلام و صلوات جهت عرض تبریک بدرخانه او هجوم آوردند!

علم ناجی از خجالت خودش را قایم میکند، زن را جلو در عیفرستد تا دوستان موقع شناس؛ را یکجوری ازسر بازکند. اما رفقا! حاضر نمیشوند بدون ملاقات و عرض تبریک حضوری رفع زحمت بکنند! کار کم کم بزرگ میشود، ولحظه به لحظه به تعداد دوستان افزوده میگردد، خلاصه یکالم شنگهای راهی افتد که نگو، چیزی نمانده بود که خانه معلم ناجی را برسش خراب کنند! پیچاره هر چه دادمیزند:

«با با الشتباه شده ... ولم کنین .. غلط کردم ، کسی گوش بحرفش نمیده .

جمعیت رفته رفته زیادتر میشود و مردم در خانه را بیاد لگد میگیرند و فرباد میکشند که ما آمدہ ایم به صدر اعظم جدید تبریک بگوئیم!

مردم کاملاً بهیجان آمده بودند چون من چند دفعه هیجان مردم را دیده بودم و میدونستم عاقبت کار بکجاها میرسه، خیلی ترسیدم ... اما کاری از دست کسی ساخته نبود ، در این موقع مامورین و دوستان صدراعظم هم که از شنیدن این خبر سخت عصبانی بودند رسیدند .

صدراعظم دستور داده بود این مرد دروغگو و غاصب! را

موخوره

با دستبند بحضورش بیرند و بلائی برسش بیاورند تا هفت پشتتر را جلو چشم بینند و بعد از این کسی جرات نکند خودش را صدراعظم بداند ! ..

www.KetabFarsi.com

در هر کاری هم وقتی دودستگی پیدا شود پایان کار خرابتر میشود ، اختلاف بین طرفداران معلم ناجی و مامورین صدراعظم بالا گرفت و چیزی نمانده بود کار به تیراندازی بر سد .

معلم ناجی دید وضع وخیم است و فهمید «دعوا سر لحاف ملانصرالدین است» بهمین جهت از خانه بیرون آمد و با مامورین بحضور صدراعظم رفت .

صدراعظم که از شدت عصبا نیت تمام هیکلش میلرزید و خیال کرده بود معلم ناجی یک آدم قدر و گردانکشی است و خیال مبارزه با او دارد ، وقتی چشمش به هیکل قناس و لاغر واستخوانی معلم ناجی افتاد خنده اش گرفت و گفت :

- پدر .. تو با چه چیزت میخواهی صدراعظم بشوی ؟
ناجی معلم سجده افتاد .. و هر چه کلمات ترحم آمیز از بچگی یاد گرفته بود پشت سر هم رسید کرد ، و قسم ها خورد که اصلاً تقصیر نداره و این دسته گل را چاپخانه چی ها به آب داده اند .
خشم صدراعظم هم که مانند خنجر لو طی ها بود ، وقتی از غلاف در می آمد تا خونی نمی کرد تا غلاف نمیرفت ، بالاخره قرار شد بجای بریدن سر معلم ناجی سر او را از ته برآشند !
موضوع سر تراشیدن مجرمین هم از آن روز مدد شده که هر بیچاره ای بمحض اینکه پاش به زندان میرسید قبل از هر کاری سرش را با ماشین نمره صفر می تراشند ، انگار بزرگتر های ما دشمن «مو» هستند پدر و مادرها موهای بجهه هایشان را می تراشند ..

بلندنگه داشتن موی سر بزرگترین بی تربیتی است.. همینکه که بچه بزرگتر می شود و بمدرسه می رود آقای ناظم و مدیر باو اخطار می کنند که مویت داکوتاه کن... برای سر بازهم موی بلند غذعن اکید است.

بعد از سر بازی هم که دیگر آدم پیر می شود و ایندفعه موها خود بخود میریزد!

متصدی چاپخانه حرف اوستا جمال را تصدیق کرد:
- توی حرفهات این یکی کاملاصحیح.. چون ما با زاندازه ای که با بیرون سرکار داریم با محتویات آن سروکار نداریم! واقعاً هم همینطوره ما دشمن «مو» هستیم ..

حتی در ادبیات فولکلوریک هم مثلی هست که میگوید:
«موی سر زن که بلند باشد عقلش کم است» دلیلش هم واضحه!

اوستا جمال با علاقه بیشتری گفت:
- خدا پدر تو بیامرزه که اهل معرفتی و میدونی قضیه از کجا آب میخورد...

بزرگترای مامیکن چون توی موهاشپش میگیره باید موها را بتراشن... تر و خدا این حرف صحیحه؟ درس مثل اینکه کسی سرش درد میکند دکتر دستور بده سرش رو بیرن!
حالا دیگه متصدی چاپخانه با اوستا جمال همعقیده شده بود، و هر کدام سعی میکردن گفته های خودشان را بادلیل و منطق ثابت کنن... متصدی چاپخانه پرید و سطح حرف اوستا جمال:
- راسته! بحای اینکه به بچه ها شانه کردن و تمیز نگه

داشتن مورایاد بدن، فوراً موهاشونو ازته عیتراشن! خیال میکنن
با این وضع کار درست میشه! ما همه مان «موخوره» هستیم برادر،
توی اتوبوس.. داخل تراموای ...، در سالن سینماها و تاترها
هر کس بموهای دیگری نگاه میکنه! وقتی یک موی شانه زده رامی بینیم
چشمها مان عوض میشه!

حوصله من سرفته بود، نمیدونستم این بحث‌ها یعنی چی!
پرسیدم:

– اوستاروزنامه نویسی چه ارتباطی بکار مادره؟
اوستا جمال خندید:

– تا سرکسی را چند دفعه از بیخ نتراشن روزنامه نویس
نمیشه!!

تعجبم بیشتر شد:

– آخه یعنی چی!!

اوستا سرش رو تکان داد:

– معلوم میشه خیلی تازه کاری پسر جان! کسی که ده پانزده
دفعه زندان نرفته باشه و سرو شو نتراشیده باشن، چه حق داره اسم
روزنامه نویس رو خودش بگذاره؟ مگر نشنیدی «هر کس مویش
را بدهد، سرش را نجات داده!» خدا پدر صدراعظم را بیامرزه
که این موتراشیدن را مذکور. اگر صدراعظم بجای تراشیدن
موی سر معلم ناجی دستور میداد سرش را بیرند، امروز وضع خیلی
ناجور بود. و روزنامه نگار قدیمی و با سابقه پیدا نمیشد.
منصدی چاپخانه داشت کفرش در می‌آمد. منم از ناراحتی چیزی
نماینده بود داد بکشم ..

با کمی خشونت گفتم :

- بابا اوستا قربونتم ظهرشد و ماهنوز کاری نکردیم .. این حرفها یعنی چی ؟ ! تکلیف این اشتباه هارو معلوم کن .. اوستا جمال طوماری را که دست من بود گرفت ... نگاهی کرد و خندید :

- پسر جان اگر تا آخر دنیا هم روزنامه یومیه در بیارین بازم این اشتباه ها تمام بشو نیس، برای اینکه شما درست می کنید، ما اشتباه حروف چینی می کنیم . شما دوباره تصحیح می کنید ، ما هم دوباره اشتباه می چینیم . آیا شما میتوانید با ما سروکله بزنین ؟

پرسیدم :

- پس تکلیف چیه ؟

- هیچی ... شما هم از روزنامه نگاران قدیمی سرمشق بگیرین ... هر جا غلط شد زیر سبیلی در کنین، این بدو نین اگر در یک مقاله پنج تا غلط باشه موقع تصحیح ده تا میشه ! . اینکه ماشین نیست، باید بادست تک .. تک . . حروف ها را از توی « گارسه » برداریم و بگذاریم پهلوهم ... البته که اشتباه میشه . - اوستا جان، این چه حرفیه . ؟ چرا باید اشتباه بشه ؟ . کمی بیشتر دقت کنین !

اوستا جمال خنده مسخره آمیزی کرد :

- اولا خود نویسنده اشتباه می کنه .

حرف ش را بزیدم و گفتم :

- نویسنده چرا اشتباه می کنه ؟

- بابا جان تو که چیزی سرت نمیشه . بعضی از نویسنده ها

روی پیسوادی هر جور دلشان بخواهد کلمات را بکار میبرن، و حتی افعال را «گم» میکنند.. وقتی هم کارشون قروقاطی شد تازه ادعا میکنند که اینم یک اسلوب جدیدی است ! فن تازه است!.. من از بس نوشته‌های جور و اجور دیدم به اسلوب بیشتر نویسنده‌ها آشنا هستم. بدون اینکه امضای مقاله را به یعنی چند خط که ازش بخونم میکم مقاله بقلم کیه ! هیچ یادم نمیره در زمان مدت افندی یک روزنامه‌ای منتشر شده بود که مقالات تند و زننده‌ای داشت و دولت مجبور بود نویسنده آنها را پیداکنده و مجازات برسونه ...

سردییر روزنامه را دستگیر کرده بودند، واوصراحتاً اقرار کرده بود که من این مقاله‌ها را نوشتم، اما بعداز باز جوئی معلوم شد که این آقای سردییر حتی سواد خواندن و نوشن هم نداره سابقاً دربان اداره روزنامه بوده! و چون حقوقش کفاف خرجش را نمیداده صاحب امتیاز بهش پیشنهاد میکنه «بیاو سردییر بشو.» مرد بیچاره بی خبر از همه جاهم قبول میکنه . باز پرس ازش پرسید: «تو که سوادنداری چطور این مقاله‌ها را مینویسی؟»

« این یک استعداد خداداد است ... پدرم هم سوادنداشت اما ذهنی میتوانست یک عدد هشت رقمی را در یک عدد دور قمی ضرب کنه ... من از تمام سیاستها سردیمارم . » هر کاری کردند نویسنده مقاله‌ها را معرفی کنه زیر بار نرفت ... دادستان ازمن خواست تا نویسنده مقاله‌ها را معرفی کنم . من بمحض اینکه چند خط از مقاله را خواندم شروع بخنده کردم . دادستان پرسید:

- چرا میخندی ؟
گفتم :

- این نوشته مال خود شماست !

- از کجا فهمیدی ؟

- بغیر از شما کسی حق نداره از این حرفهای گندم‌گنده
بزننه ... عیناً اسلوب شماست !

واقعاً هم همینطور بود این مقاله‌ای که چهار پنج تاجرم
توش بود و کوچکترین جرمش ده سال زندان مجازات داشت،
تکذیب مطلبی بود که آقای دادستان برای روزنامه‌ها فرستاده
بود، دادستان خیلی از من تشکر کرد و گفت :

- چیزی نمانده بودیرای مطلبی که خودم نوشتمن دیگران
را دادگاهی کنم ! . . .

دادستان پاداش خوبی بمنداد و مرآ بعنوان متخصص خط
شناسی استخدام کرد ..

گفتم :

- خب... این اشتباه نویسنده، اشتباه بقیه چی ؟

- وقتی نویسنده اشتباه میکنه دیگه از حروفچین چه توقعی
دارید ؟ او نه انسانه، واژقدیم گفته‌اند « انسان جایز الخطأ ». .
مصحح هم که زیاد تقصیر نداره ! او باید مطلب را با نمونه
اصلی مقاله تطبیق کنه . باو مربوط نیس که متن مقاله درسته
یا غلطه ! خیلی وقتها ممکنه مطلبی از زیر دستش دربره و غلط‌تر
 بشد ! ولی هرگز ممکن نیس یك غلط مقاله را تصحیح کنه !

بعد از اینها نوبت صفحه بندمیشه ! صفحه بندی، که با ماشینهای